

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oră 6 cr., a treia-oră 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Măcelarilor nr. 21.

Se prenumerează și la poste și la librării.

În România:

la dl Carol Schuler în București, strada Labirint nr. 4.

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscrise nu se înapoiază

Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

La
Abonament lunar

pentru Noemvrie st. v.

cu prețurile din capul foii —
invită

Administrațiunea ziarului „TRIBUNA“.

Metropolitul Blajului.

Cu bucuria și mândria națională, pe care am simțit-o când înainte de doi ani am înregistrat succesul alegerii de candidați la metropolia din Blaj, vestim azi, că Prea Sfinția Sa Episcopul Dr. Victor Mihali al Lugojului e numit metropolit al Blajului.

Bărbat cu adâncă erudițiune, un caracter integru, independent, iubitor al muncii și cinstei, Prea Sfinția Sa Dr. Victor Mihali este o garanție, că sub păstoria sa lung vedușita arhidieceasă gr.-cat. a Blajului va prospera. Este o garanție, că în viața națională românească întră, pe terenul luptei pentru biserică și școală, un muncitor, care și până aci cu credință a servit; de aci încolo însă, mărindu-i-se sfera de activitate, națiunea cu speranțe crescende poate privi în calea înaltului prelat.

Bucuria noastră este cu atât mai mare, cu cât nu e vorba numai de a vedea în scaunul metropolitan dela Blaj un prelat, a cărei viață publică de până acum însăși este o garanție, că pe calea cea dreaptă va merge, dar' voiși suntem mai ales de împregiurarea, că noul numit este expresia întregului neam românesc. Pentru-că toți Românii, din toate părțile, au așteptat cu dor să-l vadă metropolit pe episcopul Lugojului, și la alegerea de candidați servită în Blaj, bucuria a fost tocmai pentru-că asupra lui s'au putut întruni voturile cele mai multe, ear' candidatul guvernului, mult urgisitul episcop al Gherlei, căzuse dintre candidați.

Înalt Prea Sfinția Sa Dr. Victor Mihali este încă în cea mai frumoasă vîrstă. Abia a împlinit cincizeci și trei ani. Plin de experiențe și cu chibzueala ce i-a caracterizat întreaga viață publică, cu drept cuvînt ne așteptăm să

realizeze toate înbunățătirile cari sînt reclamate de spiritul timpului.

Chemarea cea mai mare a noului metropolit pare a fi însă nu atât să creeze, ci mai ales să păstreze.

Pentru a stăngini dezvoltarea noastră națională, guvernul decătăva vreme nu se sfiște a îndrepta cele mai primejioase și păcătioase lovituri în contra bisericii și școlii române. Acolo, unde luptătorii au fost slabi, în dieșele cărmuite de prelați ca Szabó János, a și reușit să facă mult rău.

Noi privim în noul metropolit un aprig luptător al drepturilor bisericii sale, un hotărît și conștient apărător al așezămîntelor bisericăști și școlare.

Nu așteptăm să facă politică; sîntem siguri însă, că nici va da concurs adversarilor nostri politici fie ca să ne desbina, fie pentru a ne slăbi.

Azi, când primejdia se întefăște în giurul nostru, noul metropolit al Blajului va simți mai ales importanța locului, a căruia apărare i-se încredințează nu din grația guvernului, dar' din a națiunii voință. Pentru-că numai în urma unei sfôrțări mărețe din partea alegătorilor înalt Preasfinția Sa a fost impus guvernului.

Felicitându-l de numirea sa, dorim noului metropolit viață lungă, pentru-că să vedem cu toți întruparea speranțelor, ce cu toții am exprimat, când ne-am grupat în giurul candidaturii numelui Dr. Victor Mihali.

DI N. Filipescu și Liga. Cu privire la retragerea demisiei primarului Bucureștilor din comitetul Ligei, ni-se pune la dispoziție copia următoarei epistole, pe care domnul N. Filipescu a adresat-o presidentului Ligei.

Publicăm cu plăcere această epistolă, care face onoare dlui N. Filipescu.

Eată textul epistolei:

„Domnule Președinte!

„Am fost la D-V. acasă spre a Vă mulțumi pentru bunele sentimente ce mi-ați exprimat și pentru amicalele explicațiuni ce-ați binevoit a-mi da. N'am avut însă fericirea să Vă găsesc.

„În ceea-ce privește demisiunea mea fiind dat mai ales, că a dat loc din partea presei maghiare la comentarii prea lăudăroase pentru mine, ca să nu fie bleșante, consimt

bucuros, ca afacerea să rămână în statu quo până la congres, când în mod normal și fără a se da loc la interpretări greșite se va pute alege în locul meu o persoană mai puțin discutabilă ca mine, și prin urmare puțin în măsură de a servi cu folos cauza națională.

„Primiți, Vă rog, domnule președinte asigurarea înaltei mele considerațiuni.

20 Octomvrie 1894. N. Filipescu.

Rosebery despre situație.

Primul-ministru al Angliei, lordul Rosebery a rostit la 10 c.n., cu prilegiul unui banchet în Guild-Hall, un important discurs asupra situației politice în Europa. Lordul Rosebery a arătat, că Anglia și Franția au luptat umăr la umăr în războiul crimeic, și a dat expresiune speranței, că amîndouă puterile vor lupta și de acum înainte alături, dar' nu într'un războiu, ci în emulațiune amicală, painică pe terenul comercial. Oratorul și-a exprimat apoi dorința, că tînerul succesor al răposatului Tar va fi la culmea mării responsabilități ce-i impune această coroană grea. Dacă primim la viitor, trebuie să ne aducem aminte, că de gingașe e cumpăna, de care atîrnă războiul și pacea și căt de greu e a menține o bună înțelegere. Sînt trei lucruri, care nu admit o liniștire deplină; înainte de toate înarmările cele mari, apoi presa, cărei Rosebery îi dă sfatul, ca înainte de a da publicității informațiunile sale, să se cearnă prin sită, în fine, al treilea pericol e explorarea înarmată în continentele străine. Toate puterile sînt expuse la periclitarea serioasă a păcii prin exploratorii înarmați. Aceasta va dura până când statele își vor fi stabilit sfera lor de putere. Oratorul încheie zicînd, că guvernul englez nu va admite nici-cînd păgubirea onoarei și bunăstării Mării-Britanii.

„Apostolul“ Maghiarilor.

În calea triumfală a „legendarului erou național“ se aud deja primele tonuri disonante! Disonanțele însă sînt — impuse, oficioase ...

„Pesti Napló“, tubul acustic al lui Wekerle, sub titlul: „Boulangier-ul maghiar“ îl oprește pe „fiul sfîntului“ în calea sa plină de trofee, și mai mult nollens, decăt vollens, îi pune câteva întrebări, după-ce aceste întrebări i-s'au pus mai întău din Viena și stăpînului Wekerle.

Apostrofările guvernamentalului „Pesti Napló“ au venit însă prea tîrziu și stăpînul Wekerle are să-și mulțumească sieși, este răspunzător însuși de toate consecuențele: „fiul sfîntului“,

Boulangier-ul maghiar — cum îl numește — este creațiunea sa. Reformele păgâne au reclamat spriginul kossuthiștilor și în schimb e'a dat ceea-ce acestia au cerut. Astfel s'a putut întempla ca într'o țeară constituțională, fiul revoluționarului să cutiere — pe cînd nici nu e încă cetățean — țeara întregă, predicînd „cuvîntul diavolului“, propagînd învățăturile cele mai păcătioase și periculoase; vorbind de Coroană și dinastie ca și de o neînsemnată chestie.

„Una putem constata, zice „Pesti Napló“ la adresa lui Kossuth Ferencz, și aceasta e că grăbiți prea de tot ca să vă ridicați peste datorințele și poziția fiului reintors al unui bărbat mare.

„Pe fiul jalnic și pe reintorsul expatriat, atît jalea cît și necesitatea de a observa în liniște împregiurările de acasă, ar trebui să-l constrîngă la o retragere tăcută. Aceasta v'ar fi servit spre binele persoanei d-voastre, spre cinstea zăbranicului negru și spre avantajul serioșității. D-voastră însă v'ați gravit să porniți pe calea care este calea descendenților celebrităților istorice, cu menire istorică. Și aceasta e: calea pretendentului.“

Știu toți Maghiarii din toate partidele și din toate nuanțele partidelor începînd dela cei mai mameluci guvernamentali pînă la cei mai turbați din „stînga extremă“, că calea plină de trofee a „legendarului erou național“, este calea păcătioasă și ilegală a pretendentului. Și au știut încă atunci, cînd „fiul sfîntului“ a făcut pasul prim spre „pămîntul țerii sale“ ... dar' cei care datorință ar fi avut să-l oprească, să aperse legile călcate cu constituția descendentă, să păzească Coroana pe care acest imbuibat o necinstește, au stat la o parte făcînd loc fiiului revoluției, ba pe acunsă strigîndu-i osane. Și chiar și acum cînd siliți sînt ca să-i pună stavila — dacă vor mai pute — o fac cu cea mai mare rezervă și în tonul umilit, în care un supus vorbește cu domnul său.

Despre aceasta ori-cine se poate convinge, dacă va ceti următoarele șire ale lui Jókay, adresate „amicului“ seu Kossuth Ferencz în ziarul „Nemzet“:

„Dragă prietene! te rog cu rugăciunea unui amic, cu inima iubitoare a unui binevoitor, cu îngrijirea serioasă a unui patriot expert: ia în moștenire virtuțile po-

litice ale lui Kossuth Lajos, căci sînt mari și multe; dar' nu-i erezi singurul seu păcat ...

„D-zeu te conducă!“

Și ca să-l convingă cu atît mai mult că sfatul seu este binevoitor și de inoportunitatea faptelor, sale îi spune următoarele:

„Cum ești împăcat cu naționalitățile nemaghiare? Vrei independența Ungariei prin sufragiul universal? Atunci perzi Ardealul! Vrei învingere cu voturile loc de tunuri? Atunci noi am isprăvit-o!

„Și apoi ce vei face cu Croația? Nu crezi, că în momentul cînd Ungaria se desface de Austria, Croația va vîrsa cereală asupra acelei file albe și va zice și ea: sînt stat independent și autonom! Și dacă Croația nu va fi partea integrantă a coroanei Sfîntului Stefan, atunci cum vom pute ajunge la Fiume? Ear' Fiume ne este mai scumpă decăt ori-ce glorie a lumii ...“

Într'adevăr te uimesc atît cuvintele oficioase ale guvernamentalului „Pesti Napló“, cît și cele prietenești ale lui Jókay Mór. Cătă teamă, de a nu vătămă pe „dragul națiunii“, cătă sfielă și cătă slugărnice!

Și cătă nelegiuire strigătoare la cer! Românii, poporul leal, care sîngele și-l-au vîrsat pentru patrie și tron, și care brațul înarmat și-l-au ridicat pentru apărarea Coroanei, cuprinși de îngrijirea ce o simte un adevărat patriot pentru patria sa mamă, se duc la Maieștea Sa Monarhul cu justele lor plîngeri, — sînt trădători de patrie, lucrează muncă subterană în contra constituției și sînt vîrțiți în temnițe.

Ear' Kossuth Ferencz, care calcă legile țerii, desconsideră constituția și vorbește cu un ne mai pomenit cinism de Coroană — e bărbatul providențial, salvatorul națiunii, patriot desinteresat și nobil, e slăvit de mulțime.

Abia numai acum se aud tonuri disonante în calea plină de trofee, dar' și aceste disonanțe sînt impuse, oficioase. Kossuth-istii însă se vor îngrijii, ca pentru aceste mici disonanțe oficioase, să fie cu atît mai tare rebonificat de unisonul alai al „națiunii“, ear' Kossuth Ferencz își urmează neconturbat — calea de triumf și văi și munți vor repeta ecoul: „Juggellen, szabad Magyarország.“

d.

FOIȚA „TRIBUNEI.“

Micuții *)

O simțire nouă îi rumenește obraji bălani. În pîrul ei blond se clătina o camelie albă. Clipește rar: vrea să-l vadă mult, mult, necontentit.

Copilul doarme. Cămășuța subțire i-s'a ridicat la umeri. E gol mai tot. Curbe grațioase și adînci îi despart musculatura. Un cărlionț aurii i-se mișcă în mijlocul frunții. A scîncit ... fiii ... ca un căne năcăjit în somn. Își potrivește buzele umede; și le-a țugueat ca o pîlnioară. A început să sugă. Visează.

O fașie de lumină scutură pe corpul lui fraged, luciri moi, reflexuri calde, trandafirii, tremurătoare. Buricele degetelor parcă sînt niște boabe de coralii.

Un ângeraș de Murillo.

Din pîrul mamei se desprinde camelia și cade pe picioarele copilului. Tresare. Se întinde apăsînd cu călețele în cutele mîrunte ale ceareafului alb ca zăpada. Aruncă mînilor în lături și doarme, și doarme, senin și nemișcat ca într'un tablou.

— Ah! e adorabil!

Firește. E primul. Este muma și pînă acum n'a iubit pe nimenea. Pe nimenea: s'a măritat ca 99% din lumea mare.

Se pleacă și-l sărută ... Să-i fi spus cineva, că va săruta pe vre-o ființă acolo unde și-a sărutat copilul ... ce rușine.

*) Note extrase dintr'un carnet de impresii al lui Delavrancea.

— E adorabil.

Da, și risul ti este fals.

Serafitta a vîzut de atâtea-ori pe mă-sa potrivindu-și surisul în oglindă, încăt și ea, micuța, suride oamenilor cu o cochetărie absurdă pentru mîntea și vîrsta ei.

Serafitta a auzit de atâtea-ori pe mama ei vorbind de „lumea bună“, încăt într'o zi a spus, despre o prietenă a ei de 5 ani, că „frumoasă e, dar' n'are năneri din lumea bună“. Multe luni selecte din capitei a repetat uimit frasa „copilului de geniu“.

— Știi ce a zis Serafitta ...?

— Da? ... de cîți ani e?

— N'a împlinit șapte ...

— Cum? ... Un adevărat geniu!

Serafitta critică deja rochiile cocoanelor, — preferă „bejul“ ca și mama ei, — la masă ține furculița și cuțitul în perfecție, — și știe atâtea lucruri pe care nu le pricepe, încăt este un „copil fenomenal“ pentru cei care nu pricep copiii.

Dar' pe Serafitta au pus-o la carte ... ei, eată cu ce nu se împacă Serafitta.

Și este tristă ... o înfrîntare de bătrîn.

Doarme în leagăn sora lor cea mai mică. Ele sînt mari, foarte mari: una aproape de cinci și cealaltă aproape de șese ani. Cum să nu fie mari? Cea care doarme e numai de căteva zile.

Mamă-sa le-a trimis să se joace împregiurul leagănului, și de s'a deșteptat fetița să cheme pe dodă ei.

Vorbesc încet și cu minte.

— Tu ai vîzut-o?

— Da, și e mică de tot, și are ochi...

— Și gură...

Amîndouă pe gînduri:

— De unde o fi venit?

— Mama a zis, că o să cumpere un frate mic, mic...

Dar' deodată o rup la fugă strigînd:

— Dodo!

— Dodo!

Mama tresare în odaia de alături.

Dacă s'a fi răsturnat leagănul?

— Dodo!

O bănațancă voinică se repede spăriată.

— Ce e? Ce s'a întemplat?

Surorile, liniștit și una după alta:

— Dodo, fetița nu s'a deșteptat...

— ... nu s'a deșteptat!

Doica rîde cu hohot. Ele, foarte serioase, se duc să păzească pe fetița a mică de tot.

Și vorbesc încet și cu minte:

— Eu n'am vîzut cînd a venit...

— Nici eu...

— Dar' n'a venit pe poartă...

— Nu, n'a venit pe poartă...

E o teribilă problemă. Se uită una la alta, mirate, naive, sînte. În ochii lor albastri este atăta grijă...

De unde a venit? Parcă li-s'a făcut nițică frică. De ce? Nu știu nici ele, dar' pleacă amîndouă să cheme pe dodă că fetița... nu s'a deșteptat!

— De ce să nu-i dau, tată? Săracul moșu... un ban... noi avem mai mulți bani...

Pe drum trece unul cu alune prăjite.

— Ala cu alune!.. Câte de un ban?

— Cînspece...

Una... două... trei...

— Vezi, copilul tău, câte alune cumpere cu un ban? Și moșul e urt... tîi ce urt!

„Copilul tău“ este om încă.

Mănăncă alunele și se gîndește. E urt moșul? Da, dar' fi e foame. Săracu moșu! A mîncat alunele și „copilul tău“ n'a înțeles...

— De ce să nu-i dau, tată?... E bătrîn și nu vede...

A doua zi chemă pe un simigiu. Cu un ban bagă băiatului un covrig pe o mână și unul pe cealaltă.

— Vezi, copilul tău, cît face un ban? Doi covrigi!... și moșul e urt și bagă copiii în sac...

„Copilul tău“ este încă om.

A mîncat covrigii și întreabă pe tatăl seu:

— Nici cînd o muri de foame să nu-i dau un ban?

Privirea cămătarului bogat se încruntă. Nu cumva copilul seu este stupid? Se plimbă nervos. Caută ceva. E slab și palid. S'a rumenit. A găsit cu ce va convinge pe micul risipitor!

Într'o zi vine un cerșitor.

— Dați și moșului un ban, să vă dea Dumnezeu spor și sănătate...

„Copilul tău“ își aduce aminte de alune, de covrigi. Cîncisprezece alune de un ban. Doi covrigi cu susan de un ban. Stă pe gînduri. În capul lui se petrece o luptă. E prima luptă dintre a fi sau a nu fi om. Și este încă.

Moșul are o barbă albă pînă la brîu, și cocoșat, și sdrențaros, și slab, și mînilor uscate, uscate.

— Tată...

Și copilul stă din vorbă.

— Tată...

Ear' stă.

— Tată, dă-mi să dau moșului un ban ... a mai venit odată...

— Ioane!

Ioan a venit.

— Ioane, du-te de cumpără de un ban bomboane, prăjituri și jucării.

Copilul face ochii mari, mari: și bomboane, și prăjituri... și jucării.

Ioan a sosit.

A adus, de un ban: un cornet de bomboane, o cutie cu prăjituri și un drum de fer cu mașină și cinci vagoane.

Cămătarul dă un ban copilului.

Cerșitorul repetă trist și lung: „dați și moșului un ban...“

— Copilul tău, ce vrei tu: să dai moșului banul sau să-l dai lui Ioan, ca să plătească bomboanele, prăjiturile și drumul de fer?

— Nu-i mai dau moșului, că moșul bagă pe copii în sac...

Și de aci încolo de câte-ori „copilul tău“ auzia pe vre-un cerșitor, zicea:

— Da... ht-hi... să-i dau un ban... eate nu cumpăr eu cu un ban!

Gogulanul e blînd și vesel și bun și fericit. Cu niște ochi negri, mari și strălucitori. Pletele sale, galbul cum sînt căpușile de salcie la Florii, îi cad pe umeri în roto-coalele fantastice. Și e mic drăguț, dar' viu, viu și necontentit cu căte o grijă pe suflet. El a dat „pă-e la moșu a-la! Și degetul lui subțirel arată în sus, spre tavan, pe „moșu a-la“. D'apoi știe și o poeție.

Din Mediaș.

(Ovrei. — Jupitorii. — Receptul lui „Magyar Hírlap“.)

Faptul că și pe la noi lumea este trează și întreabă mereu: „Ce va mai fi?“ — i-a întărit pe „amicii“ noștri seculari.

Prin urmare au hotărât să ne intimideze, să ne chinuie. Nu-i chin, când în comunele noastre ni-se trimit ca notari Ovrei, care nu știu limba norodului, și care nu pot să ne facă, din această cauză, decât numai supărări? În Călvaser, Boarta, Buia, Șeica-mică, Hașag, Șercaia tot perciuanați în slujba satului.

Ar fi putut să pună în unele locuri Sași cel puțin, dar nici pe ei nu i-au pus, pentru că îi sărută pe față pe ei și pe din dos le cu pumnul.

Nu-i chin când un funcționar pretor, ca dl Maurer, spune țeranilor români că ei sunt vrednici numai să li-se tragă pelea peste cap? Acest funcționar, care astfel vorbește, nu ar aplica receptul cu — țapa? Acest funcționar e capabil să facă dreptate Românilor, când este evident, din vorba lui, că-l urește, că l-ar despoia de peie?

Și așa a vorbit el cu Românilor din Boz George Mija, om de cinste, față fiind și primarul Johann Eichner, care auzind așa vorbă a dat și el din cap.

Românul Mija și încă un gospodar erau acușati că n-au făcut opritorile cânilor dela pășune destul de lungi și câinii ar fi intrat în teritoriul de vânătoare.

Di Mija i-a zis: „Bine, bine, dle Maurer, ce-ai face cu noi Români e treaba d-tale. Dă-mi pedeapsa pentru ce a stricat cănele mele și altele nu-mi mai spune, că n'ai drept să vorbești așa cu mine“.

I-a pedepsit cu câte 10 fl. și s'au despărțit — Români cu ura în suflet.

La acest rezultat ajung funcționarii de azi maghiari. X. Y.

Din parlamentul cisleithan.

La sfârșitul ședinței dela 9 Noembrie deputații Dr. Gessman, Dr. Lueger și soții lor de principii au adresat următoarea interpelare ministrului-president principelui Windischgrätz:

„Guvernul bulgar a publicat, imediat după căderea fostului ministru-president Stambulov, date autentice despre legături coruptoare, ce acesta întreținea cu o mare parte a presei europene. Fiecare patriot austriac a trebuit să constate rușinându-se cu acest privilegiu, că în lista ziarelor, subvenționate, adevărat mituite de către ministrul Stambulov, ziarele austriace ocupă, durere! un loc de frunte. Printre aceste ziare figurează la locul prim „Neue Freie Presse“, care a căpătat subvenție anuală de câte 12.000 franci în timp de șase ani, așadar a primit în total 72.000 franci ca mituire din partea guvernului bulgar.“

„Subscriși știu foarte bine, că faptul de a fi primit o gazetă bani de mituire nu se poate urmări nici în sensul legii de presă, nici în vigoare codicelui penal, ci că o astfel de faptă este supusă numai judecării despre

moralitate a opiniei publice. Subscriși cred deasemenea a avea voce să se pronunțe, că în cazul prezent judecării tuturor oamenilor cinstiți din toate partidele va fi cu desăvârșire deopotrivă, și că de sigur în toate taberele politice se consideră ca o faptă necinstită și ca una care în anumite împrejurări are și caracter periculos statului, când cineva primește dela un guvern străin bani de mituire.“

„Dacă dar, precum am zis, după legile penale existente nu se poate pune la cale nimic în contra unui astfel de cas ne mai auzit de corupțiune, totuși li-se pare subscrișilor, că ar fi nimerit a lua unele măsuri administrative, care, deși nu pot să prefacă corupția în neîntemplată și a pedepsi cele întemplate, totuși ar fi menite a stavila poate cel puțin pe viitor, sau măcar a îngreuna repetiția astorfel de casuri rușinoase, admoniându-se respectivii.“

„Subscriși își permit deci a aduce aminte, că ziarul „Neue Freie Presse“ a fost adese-ori folosit de către resortul de presă al prezidenței ministeriale spre comunicare oficioasă și că în partea inseratelor a acestui ziar apar regulat publicațiuni oficiale, adevărat, ca acest ziar, care stă în solda unui guvern străin, se dau bani de ai contribuabililor. Care persoane anume din redacția ziarului au luat din acesti bani de mituire, nu se poate constata, dar se poate admite, că editorii ziarului, domnii Adolf Werthner, Dr. Eduard Bacher și Moritz Benedikt, direct sau indirect erau părtași. Domnii acestia sunt însă membri ai reuniunii de ziariști și scriitori din Viena, cu numele de „Concordia“. Prezidentul acesteia este un funcționar al ministerului comun ces. și reg. al afacerilor externe și al afacerilor Casei împărătești, anume I. Winternitz. Așadar un funcționar de stat superior austro-ungar și pe deasupra un membru al ministerului de externe prezidează o reuniune, în care se află membri dovediți, ca unii care au primit bani de mituire dela un guvern străin.“

„Considerând toate acestea, subscriși își iau voie a adresa întreg ministerului următoarele întrebări:

„1. Au de gând oare domnii ministri de a îngădui și pe viitor, ca într'un ziar, care în mod vădit stă în serviciile străinătății, să publice înștiințări oficiale, adevărat autorităților cesaro-regești, pe banii contribuabililor?“

„2. Vede oare guvernul ces. reg. în împregiurarea, că funcționari de stat activi figurează ca membri ai ziarului „Neue Freie Presse“, ba pe deoparte își și publică unii articoli iscăliți de ei înșiși, vede el oare într'aceasta o procedură nepermisă după cele constatate mai sus? Și are de gând oare a îndrepta aceste stări?“

Mai urmează încă două puncte, care însă nu sunt așa de importante. Jidanii deci sunt desvâliți că au lucrat cu Stambulov împreună. Ce faptă nimerită au săvârșit deputații antisemiți, rezultă și din următoarele rînduri, cu care perciuanați dela „Fester Lloyd“ însoțesc telegrama prin care li-se anunță interpelarea sa pomenită: „Reproducem toate aceste insulte, deoarece ce în urma urmelor totuși trebuie să fie trecute în protocolul ședinței. (Ba bine că nu! Ar dori perciuanații să nu fie trecute; ar plăti chiar scump! R. „Trib.“); nu știm dacă cei a-ta ca (!!) vor crede de cuvîntă a da vr'un răspuns unor astfel de adversari, în ori-ce cas însă și fără vr'un răspuns fiecare ar ști cât preț trebuie să pună pe astfel de denunțări murdare ale haitei antisemite așa de bine cunoscută.“

Parcă vezi înaintea ta tipuri d'acelea respingătoare, care înșelându-te în modul cel mai perfid, obraznic, ei însuși strigă „Gewalt“ și te ocărăște. Ori-și-cine dintre cetitorii

glasul îi tremură; se oprește; se șterge pe frunte... Îl aud: abia li-se aude glasul.

— Dacă îmi dai cinci parale îți dau un ban, că mama atât mi-a zis să-ți dau... Mititica pipăe averea sa, pipăe, și înținde un „cinci parale“ în virful degetelor. Ștregarul îl ia repede și îi dă o piuliță rotundă ca de mărimea unui ban de zece.

Cerșitoarea îi zise prelung și blând: Bodaproste! bodaproste! Mă scol repede. A! micului escroc îi cântărește Olteanul un strugur negru.

Se vedă semnele crimei. Clipește des; se uită în toate părțile. Și tocmai când luă ciorchinul de coadă, îl apuc de ureche, îl string, și îi zice cu o asprime exagerată întradins: — De unde ai luat banul, hoț mic!...

A tresărit; a scăpat strugurul; a început să tremure; s'a făcut ca hârtia de alb; lacrimile îi curg și pe un obraz și pe celalalt.

„Mi-s'a făcut milă, dar totuși am avut hainia să-l duc la cerșitoarea, ca el, cu mâna lui, să-i dea ciorchinul de strugur. — Eată, fetițo, un băiat bun și milos, îți dă tie un strugur cumpărat cu banul lui, pe care i-l-a dat mă-sa fiindcă s'a purtat bine și i-s'a învățat lecția...“

Nici-odată n'am văzut copil plângând mai cu foc pe tăcute. Un suflet bun în acest mic hoțoman de ocazie. Mi-a mărturisit că de trei zile se gânde să fure... vezi că de trei săptămâni eșisera strugurii și el nu înăncasese... (Din „Vieța“ nrul 37.) Delavrancea.

noștri a avut v'odată a face cu Jidani, a dat de sigur peste asemenea tipuri, din care nu face excepții nici Veigelsberg Lehel, prieten intim și frate de cruce (!) cu pehivanul parvenit și Șvabul renegat Wekerle.

Reflexiuni.

Cetind articolul „D'ale bisericii“ cu data de 20 Oct. a. c. din Mediaș („Tribuna“ nr. 226) deși știu că nu sînt eu cel „dator cu răspunsul“ cum așteaptă dl din Mediaș, și cu atât mai puțin chemat, — vin a-i reflecta, dar se nu mi-se iee reflexiunile aceste de „răspuns“ ce d-sa dorește.

Recunosc și eu și cine dintre Români n'ar ști, că desbinarea corpului nostru național în două biserici, „unită și neunită“ n'ar fi fost și nu este desastroasă pentru dezvoltarea puterii, de ce mai ales în aceste zile de grea încercare avem lipsă. Împărțesc întru toate îngrijirile dlui din Mediaș, chiar și durerea ce o simte în fața acestei situațiuni jalnice, și fie încredințat că tot Românul de bine simte întocmai; — dar vai! nu e timpul acum, nu chiar acum să deschidem rana aceasta de desbinare, deși cu nobilul scop de a o vindeca.

Trăim — cum trăim — și în aceasta jalnică desbinare bisericască, dar se nu atingem acum susceptibilitățile nici unei părți.

După o muncă uriașă și întinsă am ajuns, mulțumită geniului viu românesc, de în privința vieții și luptelor noastre naționale nu mai sîntem desbinați, ci una, toți Românii dela Tisa pîn' la Nistru.

Puterea acestei uniri se manifestă cu atăta expansiune, încât vrășmașul se svîrcolește în a făuri chip și modru cum se ne slăbească, cum se ne desbine și pe acest teren; ear' lumea externă, cultă, liberală și nepreocupată privește spre noi cu simpatia și încurajarea ce ne adauge numai dorința de a ține și mai tare și mai cu iubire olaltă la una.

Nu e timpul acuma, o nu! se cercăm cauzele și efectele „unirii“ sau „neunirii“ noastre bisericesti, ci avem datorința imperioasă de a veghia și a ne feri, ca nu cumva unirea aceasta frumoasă și mântuitoare pe terenul sentimentelor și luptelor naționale să fie stîrbită prin cineva sau ceva.

Nu e timpul acuma, o nu! se cercăm care disciplină bisericască e mai mîntuitoare, nu! ci ni-se impune să păstrăm disciplina statorită în atătea „soboare“ mărite și naționale și prin atăția „părinți“ luminați și cu inimă, o disciplină confirmată și sfințită prin atât de multe și groaznice martirii.

Nu e timpul să comparăm sublimitățile dogmelor bisericesti, acum nu! Avem noi dogmă, Credeul nostru, pentru care atăta a răbdat și au să mai rabde dreptcredințoșii de Români, muncile cele mai groaznice, ce sînt rușinea veasului în care trăim.

Nu este iertat, acum de loc nu, să discutăm, că purcede oare spiritul Sfânt dela Tatăl numai sau și dela Fiul, ci se stabilim ce e de făcut în lupta națională.

Nu cerc de care biserică se ține dl din Mediaș, deși nu se prea ascunde; ved că e de lege românească, și-mi țin de plăcere a-l saluta la acest loc.

Lăsăm, domnule, deosebirile confesionale și bisericesti, lăsăm-le acum, și se folosim ocaziunea norocoasă, momentul fericit, când neunite și unit, preot și mirean, ținându-se și unul și altul de legea sfântă românească, nu caută după confesiunea fratelui său, ci caută să fie Român deplin, în rîrunchi, inimă și suflet fără „cam“ și „doară“, și dacă l-a găsit astfel îi întinde brațul cuprinzându-l pe sinul său la inima sa, în care se unesc în cuget și în simțiri.

Îmi iubesc legea, legea mea sfântă și românească, îmi iubesc ritualul oriental și fără seamăn de frumos și măreț, și mă doare că în această lege și rit sîntem desbinați. Dar îmi iubesc peste toate limba, această comoară neprețuită, cu care am intrat în legea sfântă, cu care m'am „lăpădat de satana“ și prin care m'am „împreunat cu Christos“. Și azi această comoară e aleșuită, tesaurul acesta îl vreau a răpi dela noi, ca răpindu-l și neavându-l noi, se nu mai fim; că fără limba sa dulce și frumoasă, și fără dezvoltarea sa firească, liberă și după toate drepturile ei, Românul nu mai este... fie „unit“ sau „neunit“.

Ni-s'a pus alternativa de a fi ori a nu fi. Noi vrem să fim! Și vom fi în ciuda și mânia tuturor vrășmașilor ce-i avem sau i-om avea. Românul, fie „unit“ sau „neunit“ a zis, că vr'e să fie! Ce frumos, ce fericire că sîntem uniți în aceasta „unit“ și „neunit“.

N'avem timp mai mult! nu eu este permis a ziaruncăm în această puternică cetate a unirii românești săgețile desbinării confesionale sau sēmēnța discordiei. Se veghem cu trevie, că vrășmașul e șiret și laț

ne vr'e a crea, ca noi înșine să ne neunim. Să nu fie! Nici nu va fi!

Veni-va timpul — și nu e departe — când „unit“ și „neunit“ uniți și bisericeste vor arăta împlinirea profeției: Gesta Dei per Romanos, că scris este: Viitor de aur românească are.

De ești preot, on. domnule dia Mediaș, m'e fac diaconul domniei-tale la slujba ce neamului românesc trebuie să jertfim, și-ți zic din Liturgic: Vremea este să facem; și dacă ești mirean și atunci numai aceasta-ți zic: Vremea este să facem.

Să facem!

Și Doamne, mult, foarte mult avem să facem, și când fapta noastră săvîrșită va fi, și am isprăvit lucrurile așa, că vrășmașul nu va mai avea coarne și ghiare, ce le-am lăsat noi să crească — nefăcînd aceea și așa, ce și cum trebuia să facem, atunci, numai atunci să răsboim contra desbinării și se ne unim și în privința disciplinei și a dogmelor.

Până atunci să grijim în biserică „unit“ sau „neunit“ ca se nu poată ajunge lupii la oi; și păstorii nămiți, care simbrași sînt, fie ei cu mitra sau cu punga lui Iuda, vėdiți să fie, și să nu călă vicleane aruncați afară, departe de noi, în întunerecul cel mai din afară, de unde își au încredințarea de demoralizare și ucidere.

Constantin Lucaciu, preot român.

Sîntem de acord cu vederile amicului nostru C. Lucaciu, și dacă am publicat articolul din Mediaș, e că nu putem refuza nici unui bun Român ocazia de a cere lămuriri, a discuta o chestie chiar când de altminteri sînt la ordinea zilei alte chestii mai importante.

Expoziție de vite.

Expoziția de vite arangiată de reuniunea de agricultură din Caransebeș s'a ținut la 4 Noembrie amăsurat programului statoric și publicat mai înainte și amăsurat destulul luat în adunarea generală din 25 Februarie 1894.

Admițându-se la expoziție deocamdată numai vitele din comunele aparținătoare cercului pretorial Caransebeș, s'au expus 52 capete de vite și anume:

- 7 părechi de boi de 3/4—4 ani.
8 vaci de 3—8 ani.
15 vițele de 1—3 ani.
4 vițele sub 1 an.
7 tauri de 1—3 ani.
1 taur de 8 luni.
3 berbeci caștrați din 1893.

Vitele numerisate s'au expus în curtea magistratului orașenc, unde la orele 11 înfățișându-se și membrii juriului, ales în ședința care a urmat examinării exacte a animalelor, din suma de 200 coroane destinată pentru premiarea vitelor a distribuit următoarele premii:

- 1 premiu de 20 coroane 20
5 " " 16 " 80
1 " " 12 " 12
7 " " 10 " 70
3 " " 5 " 15
197

laolaltă 197 coroane, ear' restul de 3 coroane s'a restituit cassei reuniunii.

Premiul cel dintăiu de 20 coroane l'a căștigat taurul de 8 luni de rasă Mollthal al dlui învătător în Ciuta Virgil Stefaniga, cărui în fața locului i-s'a și făcut ofert de cumpărare oferindu-i-se 60 fl.

Premiile de 16 coroane le-au obținut: Ioan Pėrvoni din Ciuta pentru 2 tauri de 2 ani de rasă Pinzgau.

George Hertila pentru o păreche de boi (Pinzgau) de 4 ani.

Filip Müller pentru vițele de rasă Mollthal.

Nicolae Cărpau pentru o păreche de boi de rasă Pinzgau de 4 ani.

Nicolae Ivașcu pentru o păreche de boi de rasă Pinzgau.

Premiul de 12 coroane l'a căștigat Ioan Cucu pentru o păreche de boi de rasă Pinzgau.

Premii de câte 10 coroane au căștigat: Friederic Bartholf din Caransebeș-nou pentru vițelele de rasă Mollthal.

Anton Stauber pentru o vițea de rasă Mollthal.

Mitru Penciu pentru o păreche de boi Pinzgau.

George Andreévici pentru 2 vaci (Incrucire de rasă olandeză și indigenă).

Petru Nemeș pentru o păreche de boi Pinzgau.

Toma Ambruș pentru o păreche de boi Pinzgau.

Petru Zigriș pentru o păreche de boi Pinzgau.

În fine premii de câte 5 coroane au primit: Iova Popovici pentru o păreche de boi.

Ioan Rădoiu pentru un junc. George Mihaescu pentru o păreche de boi.

Afară de concurs ca demne de premiat s'au aflat 2 vițele ale reuniunii și 3 berbeci caștrați, care s'au distins prin grăsimia lor și prin lăna cea multă moale și fină.

Asupra acestui din urmă avantajul al caștrării berbecilor s'a atras atențiunea publicului îndemnându-se spre imitare înainte de distribuirea faptică a premiilor, vicepreședintele reuniunii dl Ioan Bartolomeiu a ținut înaintea publicului adunat următoarea cuvîntare:

Onorabil public!

„Societatea de economie rurală din orașul nostru Caransebeș, înființată înainte cu 25 de ani prin mai mulți bărbați zeloși, iubitori ai înaintării și devotați binelui comun, trecînd și ea prin diferite peripeții și învingînd cu succes greutățile începutului, și s'a rezolvat de astă-dată a face un pas mai departe în afară și așa a decis ținerea unei expoziții de vite cornute din Caransebeș și din ținut, avînd a fi premiate acele vite expuse, care fiind de soiul mai nobil se vor arăta ca bine crescute, bine ținute și bine îngrijite și astfel vor co-răspunde condițiunilor de premiare deja publicate.“

Stimat public! Parcela aceea de pămînt, care până ieri-alaltăieri susținea și nutria în mod îndestulilor o familie cu numeroși ei membrii, această parcelă deja astăzi are să susțină și să nutrească 2 și 3 familii, pentru-că este lucru cunoscut tuturor, că oamenii se înmulțesc neconținut, pe când pămîntul nu crește, nu se lățește în proporție cu înmulțirea populațiunii.

Mai departe vin a se lua în considerare invențiunile cele noue și mari pe toate terenurile activității omenești. Așezirea aburului și a electricității a spiritului și voinței omenești a produs o revoluțiune formală în toate ramurile economiei și industriei. Astăzi în țările mai înaintate în cultură oamenii ară cu puterea aburului și a electricității.

Nu ne este iertat a trece cu vederea nici împrejurarea, că părți mari ale lumii cu câmpii întinse cu sol virgineu au început a se ocupa cu producerea în masse mari de cerealii și de vite. Apoi fiind comunicațiunea pe căile ferate și cu vapoarele pe ape foarte înlesnită și eficientă, aceste țeri aduc spre vînzare produsele economiei lor acolo, unde prețurile li se arată mai acceptabile, prin ce a luat naștere o concurență foarte primejdioasă, în contra căreia s'a văzut necesitate de a lua măsuri prohibitive pînă și guvernele mai multor state.

Din cele-ce 'mi-am permis pe scurt a aduce înainte, se comproabă învederat, că lupta pentru existență și pe terenul economic devine tot mai grea.

Față cu aceste adevăruri noi nu putem rămînde cu mîinile în sîn chiar în interesul conservării noastre proprii, ci este datorința noastră a tuturor, să ne căutăm căile și mijloacele, prin cari să putem iniția și pe economii noastre dela natură conservativi dar' vênjoși și docili în evantagiile și cuceririle științelor economice ale erei celei noue, în care trăim, — să-i aducem în poziția aceea, ca să se poată lupta cu concurența, ce-i împresoară din toate părțile și astfel și ei să-și afe răsplata cruntelor lor osteneți și muncilor celor grele, să poată trăi și ei în condițiuni mai bune și se rămînd cetățeni folositori în toate direcțiunile, în fine ca pe acei economi, cari satisfacînd recerîntelor timpului vor dovedi înaintare în ori-și-care ram al economiei, să-i încurajăm, îmbrăcăm și prin premii să le recunoaștem meritul și osteneala lor.

Acestea au fost în trăsături generale ideile conducătoare ale societății agronomice din loc, când s'a rezolvat punerea la cale a expoziției de astăzi împreunată cu premiari. Mijloacele actuale ale societății de care dispune ea sînt încă modeste și prin urmare și rezultatul ce-l așteaptă dela această întreprindere eară numai modest poate fi.

Vē rog însă și cu această ocaziune pe toți, ca să vē grupați în giurul societății, să arătați un interes mai viu pentru promovarea scopurilor ei nobile și umanitare.

Cu deosebire pe economii noștri îi rog, ca cu ocaziunea procurării vitelor de prăsilă, cu ocaziunea producerii nutrețului necesar pentru ele, la instalațiuni de zidiri economice, la sădirea de grădini cu pomi roditori șcl. se consulte societatea noastră, care la toată ocaziunea le va sta într'ajutor cu experiențele teoretice și practice ale organelor de specialitate ale ei

Sperînd, că veți urma cuvintele mele în viitor, vē mulțumesc încă odată pentru participarea la această expoziție și vē potfesc ca D-zeu să vē țină și se vē de putere în ocupațiunea grea a d-voastre“.

Cu ocaziunea acestei expoziții membrii reuniunii s'au putut convinge despre frumosul progres, care l-au făcut economii noștri pe terenul economiei de vite și au putut căștiga zel îndoit de a lucra pentru dezvoltarea mai departe a acestui ram de economie, ear' eco-

nomii nostri pot învăța, ce câștig frumos poate aduce o vită bine ținută, precum vedeți exemplul dlui învățator Virgil Stefa-

niga, cărui pentru un vițel abia de 8 luni i-s-au oferit 60 fl. și a obținut premiul cel dintâiu de 10 fl.

Dee Dumnezeu ca acest exemplu să afe cât se poate de mulți imitatori.

CRONICĂ

La temniță. Primim din Sighișoara următoarele: În ziarul "Tribuna" nr. 198 a. c. a apărut o corespondență din Sighișoara, în care între altele s'a făcut mențiunea de învățătorului clasei a II-a dela școala noastră din loc, Patriciu Pinteja jun., care la părăsirea sa influența a dlor șefi... a fost condamnat pentru purtarea triolorului român la o amendă de 25 fl. eventual 3 zile carcer.

Femeile române din Seliște, precum ni-se vestește de acolo, s'au intrunit în 26 Octombrie v. l. la invitarea d-nei protopopese Maria Maier la o consfătuire în afacerea inițierii darurilor de Crăciun, ce se vor da familiilor iubitorilor întemnițați ai națiunii.

Din Bucovina. Ni-se scrie din Cernăuți: În isvor foarte bine informat că chestia înaintării rutenismului prin crearea unui episcop sufragan — ce se așteaptă a fi Rutean — pe lângă actualul metropolit este absolut necunoscută în ministeriile vieneze.

Emigrările în America. Se anunță din New-York, că emigrările din Ungaria în America iau tot mai mari dimensiuni. Numărul celor emigrați în anul acesta se urcă la 20.000.

Procesul Dreyfus. Se anunță din Paris, că oficerul însărcinat cu cercetarea în afacerea căpitanului Dreyfus, a cercetat, că-i lipsească mai multe din actele cercetării. Între altele lipsește niște scrisori ale căpitanului Dreyfus către atașatul militar german, maiorul Schwarzkoppen.

Inundațiunile. Intregă Belgia sudică, mai ales însă provinciile Namur și Liégeois au fost pustiite de mari inundațiuni, cum nu s'au mai pomenit din anul 1860. Apa a ajuns înălțimea de un metru. În apropiere de Tournai au fost înecate trei fabrici mari; alte 18 stau sub apă. O multime de poduri au fost rupte și mai multe persoane înecate.

Anarhist condamnat. Se scrie din Berlin cu data de 7 Noembrie următoarele: Anarhistul Scabauer a fost condamnat de Curtea cu jurați la 12 ani de muncă silnică. Acest anarhist trăsează focuri de revolver când cu ciocnirea cu poliția și rănise 3 agenți. La locuința sa s'au găsit broșuri revoluționare, un revolver și materii explozibile. Complicele sau Draeger a fost condamnat la cinci ani închisoare.

Răsboiul coreic. Oficial "Reuter" anunță din Yocohama, că pe acolo s'a răspândit știrea, că Japonezii ar fi suferit o înfrângere lângă portul Arthur.

VARIETĂȚI.

Afacerea minerilor dela Uioara. Cu privire la această afacere primim următoarele știri: În unul din numeroși trecuți ai "Tribunei" s'a luat o notiță arătându-se suferințele ce le îndură nenorociții ocnari din Uioara. E imposibil ca ocnarii să mai continue lucrul dela 12 ore întregi și cu toate acestea li închid să șadă între păreții cei unei și reci de sare dela 4 a. m. până la 5 p. m. Și pentru-ce toate acestea? Ce vină au bieții ocnari, și ce vină au cei 6 delegați, lipsiți de toate drepturile, până și de pensie? Pentru-că au cenzurat a adresa dlui ministru o plângere, ca s'ar apere în contra fărâdelegilor, abuzurilor și defraudărilor ce se comit din partea superiorilor ocnari. Oare bieții ocnari au comis o mare crimă dând ajutor în bani și naturale celor 6 delegați ai lor, acum nenorociți? Ear' ca s'ar înfrice să nu mai țină strins laolaltă, pun fel și fel de torturi, sperând, că vor afea v'o câțiva vînzători. Toate furturile, defraudările și înșelăciunile cu numărul și specia au fost înșirate în foi maghiare ca "Magyarország", "Közérdek", ear' mai pe larg în "Erdeleyi Híradó" din 7-9 Noembrie a. c. După toate acestea, ne vine a face întrebare, oare pentru-ce nu li-s'a satisfăcut bieților ocnari rugarea de a trimite o comisiune spre a cerceta, dacă s'nt adevărate plângerile lor, precum și denunțările? Și pentru-ce s'nt pedepsiți pe lângă cei 6 delegați încă și alți vre-o 34 ocnari, fără de a li-se spune cauza pedesirii? Sau poate pentru-că au arătat dlui ministru dauna cea mare ce li-se face lor și statului? A documentat cineva că s'nt false denunțările? Nu! Atunci pentru-ce s'nt pedepsiți? Au arătat ocnarii cu dovezi palpabile, că denunțările nu s'nt false. Dovadă cele 105 măzi de sare din fundul ocnai fără de gazdă — și pentru aceste s'nt pedepsiți, precum și cei 45 ocnari, pe numele cărora superiorii ocnari au înscris banii furati. (Erdeleyi Híradó nr. 259.) Ne vine a crede, că dl ministru, ale cărui uși au fost deschise de 6-ori de către delegații ocnarilor, nu

se interesează de vre-o familie adusă la sapă de lemn de către superiorii ocnari și aprobă nedreptatea ce au comis-o superiorii ocnari linsindu-i de drepturi pe cei 40 de denunțatori și în specie pe cei 6 delegați, care acum numai din mila celorlalți trăiesc, neavând nici o avere din ce se trăiesc. — Nu pretind bieții ocnari altceva decât să li-se spună pentru-ce s'nt pedepsiți. Până acum nu li-s'a spus nici că s'nt vinovați nici nevinovați, dar' teribila pedeapsă li-e după cap de 11 luni — flămînzînd.

Necrolog. Subscriși cu inima frântă de durere aducem la cunoștința tuturor conșănginerilor, amicilor și cunoșcătorilor, că Corneliu Perin, cassar la institutul de credit și economii "Lipovana", în urma unui morb lung și greu, în anul al 27-lea al etății sale, Vineri în 28 Octombrie a. c., seara la 11 ore și-a dat nobilul său suflet în mâinile Creatorului. Rămășițele pămîntești ale scumpului defunct se vor așeza spre eternă odihnă Duminecă în 30 Octombrie la orele 4 d. a. în cîmăușul gr.-or. român din Lipova. Fie-i în cirina ușoară și memoria binecuvîntată. Lipova, la 29 Noembrie 1894. Elena Perin n. Popovici, ca soție. Demetriu Perin și soția, ca părinți. Miron Perin, ca frate. Ștefan Draja cu soția, ca unchiu. Ana Miloș n. Popovici, ca cumnată. Silviu Draja și George Draja, ca veri.

Iubileu. În 21 Noembrie st. v. a. c. se împlinesc o sută de ani dela zidirea s. bisericii române dreptcredincioase gr.-ort. din Cojocna. și din acest incident sinodul bisericesc a decis a s'rbăa cea zi cu solemnitatea cuviincioasă.

Din Bucovina. Ni-se scrie din Cernăuți: În isvor foarte bine informat că chestia înaintării rutenismului prin crearea unui episcop sufragan — ce se așteaptă a fi Rutean — pe lângă actualul metropolit este absolut necunoscută în ministeriile vieneze.

Emigrările în America. Se anunță din New-York, că emigrările din Ungaria în America iau tot mai mari dimensiuni. Numărul celor emigrați în anul acesta se urcă la 20.000.

Procesul Dreyfus. Se anunță din Paris, că oficerul însărcinat cu cercetarea în afacerea căpitanului Dreyfus, a cercetat, că-i lipsească mai multe din actele cercetării. Între altele lipsește niște scrisori ale căpitanului Dreyfus către atașatul militar german, maiorul Schwarzkoppen.

Inundațiunile. Intregă Belgia sudică, mai ales însă provinciile Namur și Liégeois au fost pustiite de mari inundațiuni, cum nu s'au mai pomenit din anul 1860. Apa a ajuns înălțimea de un metru. În apropiere de Tournai au fost înecate trei fabrici mari; alte 18 stau sub apă. O multime de poduri au fost rupte și mai multe persoane înecate.

Anarhist condamnat. Se scrie din Berlin cu data de 7 Noembrie următoarele: Anarhistul Scabauer a fost condamnat de Curtea cu jurați la 12 ani de muncă silnică. Acest anarhist trăsează focuri de revolver când cu ciocnirea cu poliția și rănise 3 agenți. La locuința sa s'au găsit broșuri revoluționare, un revolver și materii explozibile. Complicele sau Draeger a fost condamnat la cinci ani închisoare.

Răsboiul coreic. Oficial "Reuter" anunță din Yocohama, că pe acolo s'a răspândit știrea, că Japonezii ar fi suferit o înfrângere lângă portul Arthur.

SERVICIUL TELEGRAFIC

(Plăcere regesacă.) Réposatul rege al Portugaliei Ferdinand II. avea o deosebită plăcere să cetească toate publicațiunile conficșate de cenzură și poseda o întreagă colecțiune de opere oprite. Dar' interesul lui de se mărgina numai la imprimăte oprite în Portugalia, unde funcționarii cenzurei, conform poruncii regale, li trimiteau câte un exemplar din toate, ci regele Ferdinand avea agenți și în străinătate cu misiunea specială de a-i trimite câte un exemplar din fiecare carte sau ziar oprit.

Și n'avea tocmai rău gust regele Ferdinand, căci pe acele vremuri, ca și acum în cele mai multe cazuri, cărțile oprite erau cele mai interesante și mai bine scrise.

Din public.)*

De ziua numelui am primit numeroase telegrame, adrese și scrisori, cuprînzînd felicitări călduroase și măgulitoare. Nefînd în stare de a răspunde tuturor îndoesebi, îmi permit a exprîma, pe calea aceasta, cea mai cordială mulțumire pentru gingașă, aduere aminte, de care am fost învrednicit. Nuclele dovezii de frățescă iubire și simpatie vor contribui și ele la alinarea suferințelor ce îndurăm aici cu scumpulii tovarăși împreună.

Vaț, 10 Noembrie n. 1894. Demetriu Comșa.

*) Pentru cele cuprînte în rubrica aceasta redacțiua nu primește răspunderea.

Mai nou.

Procesul Scărișorenilor.

(Telegramă particulară a "Tribunei")

Alba-Iulia, 11 Octombrie n.

Procesul criminal început în 6 c. în contra Moșilor a decurs într'un mod care merită să fie cunoscut de către toți Românii, parte pentru-că gornicii voiau a se arăta ca martiri maghiari tiranisați de bieții pastori scărișoreni (I), parte pentru-că presidiul mănecînd se vede din punctul de apărare al gornicilor, nu a ținut de loc cont despre împregiurarea aceea, că înaintea legii toți s'nt egali, ci se răsia cătră bieții Moși cu titluri, ca „om nîmă”, „om tykelosz”, „dutyau drac”, numai de aceea, că nu fasionau precum ar fi fost în contra adevărului și în detrimentul lor propriu.

După-ce apărătorul Dr. Frâncu în o vorbire de 1 oră, a dovedit eclatant contrazicerile care există între fasiunile gornicilor, cere ca contrar propunerii acusatului public să nu se joare gornicii.

Tribunalul însă cu toate acestea acceptînd propunerea acusatului public i-a jurat numai pe gornici și prin aceasta în fond a decis soartea Românilor împușcați și maltratați de către gornicii.

Urmînd apoi recuștorul acusatului celui, care cere amăsura pedepsei celei mai grele normată în lege, adecă până la 5 ani temniță grea, își ține apărătorul Dr. Frâncu temeinica sa vorbire de apărare de 1½ oră și asemănînd toată cauza aceasta cu fabula lui Aesop, unde lupul învinuște pe miel că i-a turburat apa, deși întreprupt de acusatului public și deși gornicii crășniu din dinți la adevărurile ce erau siliți să le audă din partea apărării, cere cu insistență achitarea tuturor acusaților.

Azi în 11 l. c. în fine s'a publicat sentența prin care 26 Moși au fost judecați pentru violență în contra autorității la 1 an temniță grea, ear' 14 au fost achitați.

Este de regretat, că publicul român din loc a dovedit așa puțin interes față cu cauza aceasta, care e o nouă dovadă de prigonire, neprezentîndu-se nimenea la pertractare, așa încât publicul străin l'a întrecut pe cel român.

Correspondență mai detaliată voi trimite în curînd.

LOTERIE.

Tragerea din 10 Noembrie Budapesta: 70 27 85 77 24

Calendrarul zilei.

1/13 Noembrie. 1894. Iulian: SS. Cosma și Dam. Gregorian: Sta. n. slau. Noarele: răzare 8.3 apusul 8.55 m.

Buletin meteorologic.

Sibiu, 12 Noembrie n. 12 oare dimineața.

Table with 4 columns: Presiunea atmosferică, Temperatura, Vîntul, Direcțiua vîntului. Values: 743, -1.5, +7.2, +12.4+4.2 S

Din țeară 10 Nov. n. 7 oare dimineața.

Table with 4 columns: Stațiunile, Presiunea atmosferică, Temperatura, Vîntul. Values: Sibiu, 760, +6.3, SO 1

Stațiunile Sibiu, 760, +6.3, SO 1; Sătrnar, 763, +6.3, VO 2; Cluj, 763, +3.8, — 3; Orșova, 763, +9.2, O 8; Arad, 763, -7.3, O 3; Encicova, 763, +7.3, SO 4

Bibliografie.

La Institutul Tipografic Sibiu se află de vînzare: Nuvele de Russu Șirianu. Prețul unui volum este 1 fl.

Eată samarul Nr. 9 și 10 al revistei „Arhiva” organul societății științifice și literare din Iași, care apare sub direcțiua dlui A. D. Xenopol: M. Cogașnică: Limba și literatura românească 1837. — N. Iorga: Studii gramaticale ale lui Petru Cercel VV. — I. Tanovică: Școala pozitivistă penală. — L. Șăineanu: Importanța antropologică a basmelor. — Calistrat Hogăș: Amintiri din o călătorie (urmare). Poesii. — Anna Conta-Chernbach. — Toamnă. Demut. Seară. — I. Laur: Lungă foc. — R. Stavri: În abstrahu. Prietenului. — Spiru V. Hasnaș: Unde ești? Sonet. Mormîntul lui Werther. Cînt de nebulă. Sonet. — I. Bonifac-Hétrat. Deset, vâslăse, pânzele latine (sonet). Sinaia (sonet). — D. G. Iamandi: O. amintire. Ah! Să iubesti cât poți iubi (trad. din Freiligrath). — Iohanna Minckwitz: Traduceri din Vlahuță și Eminescu. — Dări de seamă: H. Taine L'Ecole, de P. Rășcanu. — 1) Ciru Economu și Const. Chiru, Regimul apelor în România. 2) Salomon Reinach. L'origine des Aryens de A. D. Xenopol. Documente: Suret de pe ispisocul Costeștilor, de A. D. Xenopol. — Extrase din Documente din Arhivul de propagaanda fide. com. de G. Cantacuzen. — Document dela Mihail Racoviță 1709. Zapis din 1700. O scrisoare a lui Eudoxie Hurmuzachi către Hatmanul Bașotă 1853, com. de I. Tanovică. Notițe: Spița neamului lui M. Cogașnică de I. Tanovică. Extras din Decretul uniunii bisericilor 1439, de G. Sion. Buletin istoric asupra României în „La Revue Historique” din Paris, de A. D. Xenopol. — Un articol al lui N. Iorga în „Revue de l'Orient latin”. Prefața la Istoria Românilor pentru școalele secundare, de A. D. Xenopol.

În editura librăriei Socec a apărut: „Noțiuni de istoria limbii și literaturii românești”, conform programului oficial pentru învățămîntul secundar, alcătuite de Gh. Adamescu, profesor. Se poate procura și prin Institutul Tipografic din Sibiu.

A apărut: Cunoștințe din Constituțiua Patriei și din drepturile și datorițele cetățenești pentru școalele populare, de Ioan Popovici. Carte aprobată de preaven. sinod arhiepiscopesc în ședința din 2/14 Maiu 1894 sub nr. prot. 110. Sibiu, 1894. Tiparul Tipografiei arhiepiscopescane.

Economie.

Viticulura. Cetim în „Curierul Financiar”: Culesul viilor se urmează cu mare activitate. Recolta în anul acesta este încă foarte mică cu privire la cantitate din cauza lipsei de ploaie timp. Calitatea vinului este însă excelentă. Rare-ori se produce la Odobești vin așa de bun cu privire la calitate ca în anul curent.

Prețul vinului nou este foarte ridicat. Pe cînd în alți ani (afară de anul trecut) vinul de Odobești dela pozițiua bună se vindea cu fl.—1.50, anul acesta se vinde cu 3 fr. 50 decalitr.

Chiar în Dobrogea vinurile de calitate mai bună au ajuns la 4 lei decalitr.

Buletin meteorologic.

Sibiu, 12 Noembrie n. 12 oare dimineața.

Table with 4 columns: Presiunea atmosferică, Temperatura, Vîntul, Direcțiua vîntului. Values: Sibiu, 760, +6.3, SO 1

Stațiunile Sibiu, 760, +6.3, SO 1; Sătrnar, 763, +6.3, VO 2; Cluj, 763, +3.8, — 3; Orșova, 763, +9.2, O 8; Arad, 763, -7.3, O 3; Encicova, 763, +7.3, SO 4

Bursa de mărfur. din Budapesta dela 10 Nov. n. 1894.

Table with 4 columns: Sămînje, Prețul per 100 chilogr., Qualitatea per hect., Prețul per 100 chilio. Values: Grâu, 75, 76, 76

Table with 4 columns: Sămînje, Sotul, Qualitatea per hect., Prețul per 100 chilogr. Values: Săcăr, 70-72, 5.3, 3.35

Table with 4 columns: Sămînje, Sotul, Qualitatea per hect., Prețul per 100 chilogr. Values: Grâu, 75, 76, 76

Table with 4 columns: Sămînje, Sotul, Qualitatea per hect., Prețul per 100 chilogr. Values: Săcăr, 70-72, 5.3, 3.35

Table with 4 columns: Sămînje, Sotul, Qualitatea per hect., Prețul per 100 chilogr. Values: Săcăr, 70-72, 5.3, 3.35

Table with 4 columns: Sămînje, Sotul, Qualitatea per hect., Prețul per 100 chilogr. Values: Săcăr, 70-72, 5.3, 3.35

Table with 4 columns: Sămînje, Sotul, Qualitatea per hect., Prețul per 100 chilogr. Values: Săcăr, 70-72, 5.3, 3.35

Table with 4 columns: Sămînje, Sotul, Qualitatea per hect., Prețul per 100 chilogr. Values: Săcăr, 70-72, 5.3, 3.35

Table with 4 columns: Sămînje, Sotul, Qualitatea per hect., Prețul per 100 chilogr. Values: Săcăr, 70-72, 5.3, 3.35

Table with 4 columns: Sămînje, Sotul, Qualitatea per hect., Prețul per 100 chilogr. Values: Săcăr, 70-72, 5.3, 3.35

Table with 4 columns: Sămînje, Sotul, Qualitatea per hect., Prețul per 100 chilogr. Values: Săcăr, 70-72, 5.3, 3.35

Table with 4 columns: Sămînje, Sotul, Qualitatea per hect., Prețul per 100 chilogr. Values: Săcăr, 70-72, 5.3, 3.35

Table with 4 columns: Sămînje, Sotul, Qualitatea per hect., Prețul per 100 chilogr. Values: Săcăr, 70-72, 5.3, 3.35

Table with 4 columns: Sămînje, Sotul, Qualitatea per hect., Prețul per 100 chilogr. Values: Săcăr, 70-72, 5.3, 3.35

Table with 4 columns: Sămînje, Sotul, Qualitatea per hect., Prețul per 100 chilogr. Values: Săcăr, 70-72, 5.3, 3.35

Table with 4 columns: Sămînje, Sotul, Qualitatea per hect., Prețul per 100 chilogr. Values: Săcăr, 70-72, 5.3, 3.35

Table with 4 columns: Sămînje, Sotul, Qualitatea per hect., Prețul per 100 chilogr. Values: Săcăr, 70-72, 5.3, 3.35

Table with 4 columns: Sămînje, Sotul, Qualitatea per hect., Prețul per 100 chilogr. Values: Săcăr, 70-72, 5.3, 3.35

Table with 4 columns: Sămînje, Sotul, Qualitatea per hect., Prețul per 100 chilogr. Values: Săcăr, 70-72, 5.3, 3.35

Table with 4 columns: Sămînje, Sotul, Qualitatea per hect., Prețul per 100 chilogr. Values: Săcăr, 70-72, 5.3, 3.35

Table with 4 columns: Sămînje, Sotul, Qualitatea per hect., Prețul per 100 chilogr. Values: Săcăr, 70-72, 5.3, 3.35

Table with 4 columns: Sămînje, Sotul, Qualitatea per hect., Prețul per 100 chilogr. Values: Săcăr, 70-72, 5.3, 3.35

Table with 4 columns: Sămînje, Sotul, Qualitatea per hect., Prețul per 100 chilogr. Values: Săcăr, 70-72, 5.3, 3.35

Table with 4 columns: Sămînje, Sotul, Qualitatea per hect., Prețul per 100 chilogr. Values: Săcăr, 70-72, 5.3, 3.35

Pentru redacțiua responsabil: Ioan Ciocnea. Proprietar și editor: T. Liviu Albini.

Publicațiune.

Sămbătă în 17 Noemvrie a. c. la carele 2 după amiază se vor vinde în magazinele băncii subscrise 14 casse de bani în diferite mărimi sigure contra focului prin licitațiune publică pe lângă bani gata. Banca ardeleană de asociare (Vereinsbank) societate pe acții.

[2490] 2-3

Banca generală de asigurare „TRANSILVANIA”

ÎN SIBIU.

fundată în anul 1868

[158] 88-

asigurează prelungă condițiunile cele mai favorabile:

- a) în contra peicolului de foc și exploziune clădiri de ori-ce fel, mărfuri, produse de câmp, mobilii etc. b) pe vieața omului în toate combinațiunile, precum: asigurări de capitaluri pe casul morții și pentru terminuri fixate, de zestre și de rente.

Dela fundarea institutului se plătiră:

Table with 2 columns: Sume asigurate pe viață, Suma fl. 853,550.84 (1869-1890) vs 808,118.57 (1869-1893)

1,797.150 fl. 42 cr.

Conform bilanțului pentru 1893 fondurile de rezervă și garanție se urcă la 864.028 fl. 70 cr.

Prospecte și formulare se dau gratis.

Deslușiri se dau și oferte de asigurări se primesc prin Direcțiune în Sibiu, (Strada Cîsnădiei Nr. 5, casa proprie), sau prin Agenturile generale și principale în Brașov (H. Hermann), Cluj și Arad, precum și prin Agenturile speciale în locurile mai însemnate.

Institutul Tipografic în Sibiu

Strada Măcelarilor Nr. 21.

Biblioteca poporală a „TRIBUNEI”.

- 1. Pădureanca. Novela de Ioan Slavici... 2. Fata Stolerului de Matilda Cugler-Poni... 3. Ce n'a fost și nu va fi. Poveste de I. T. Mera... 4. Pipăruș Pătru. Poveste de I. T. Mera... 5. Păcală și tândală. Anecdota de Silvestru Moldovan... 6. Jucării și jocuri de copii. De P. Ispirescu... 7. Teiu legănat. Poveste de Gr. Sima... 8. Colăcărul. Obiceiurile țăranilor români la nuntă... 9. Fieca a nouă mame. Poveste de Silvestru Moldovan... 10. Povestea lui Ignat. Poveste de Silvestru Moldovan... 11. Sfântul Nicolae. De Matilda Cugler-Poni... 12. Îndărășnicul. Poveste de Silvestru Moldovan... 13. Blăstem de mamă. Legendă populară... 14. Bunica de Bojena Năncovă... 15. Vlad și Catrina. Poveste de Gr. Sima... 16. Din bătrâni. Ghicuri, întrebări și răspunsuri... 17. Pe pământul Turcului de George Coșbuc... 18. Căldărușa cu trei picioare. Poveste franceză... 19. Genușotca. Poveste de I. T. Mera... 20. Un pețitor îndărășnic. Novela de Björnstjerne Björnson... 21. Prietenul meu Vântură-Teară. Din novelele californiene... 22. Scăpăratoarea. Din povestile lui Andersen... 23. Fata Craiului din cetini. De George Coșbuc... 24. Strigoaica. Din fantasiile lui Nicolae Gogol... 25. Draga mamei. Baladă de George Coșbuc... 26. Taina unei vieți. De Björnstjerne Björnson... 27. Vecinii. Din fantasiile lui Nicolae Gogol... 28. Păcală în satul lui. Poveste de Ioan Slavici... 29. Sgârșitul. Comedie de Molière... 30. Lumea proștilor. Poveste de Silvestru Moldovan... 31. Muciu-Împărat. Poveste din popor... 32. Dina-Împărăteasă și peana ei aleasă. Poveste din popor... 33. Fulger. Poveste în versuri de George Coșbuc... 34. Spice de aur. Culese de dascălul Ioan P. Lazar... 35. Un idil în Roșeni. Novela de Bret Harte... 36. Baba iadului. Poveste în versuri de Ioan Moța... 37. Prințesa fermecată. Poveste în versuri de P. Dulfu... 38. Dina mărgărelelor. Poveste în versuri de Ioan Moța... 39. Doi copii. Poveste de Ioan Moța... 40. O partidă în patru. De Antonio Ghislanzoni... 41. Posacul bun de inimă. Comedie în 3 acte de Carlo Goldoni... 42. Croitorul și cei trei feciori. Poveste de Ioan Moța... 43. Mica Fadetă. De George Sand... 44. Rusalin păcurarul. Poveste de Nicolae Trimbițoiu... 45. Roma învinsă. Tragedie în 5 acte de Alexandru Parodi... 46. Clara Milici. Novela de I. Turghenev... O sută de ani. De Ioan Slavici.

Celor-ce cumpără un număr mai mare de exemplare, cu deosebire librarilor și preste tot vîndătorilor, se dă rabatul cuvenit.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1-a Octomvrie 1894.

Large railway schedule table with multiple columns for routes (Budapesta-Predeal, Budapesta-Ruşava-Verceroava, etc.), train types, and departure/arrival times.